

У наш час у закладах вищої освіти все активніше відбувається впровадження системи менеджменту якості, найчастіше на основі застосування процесного підходу, який припускає подання діяльності організації у вигляді сукупності взаємозалежних і взаємодіючих видів діяльності (процесів). Атрибутом процесу є його цілеспрямованість. Системний підхід до менеджменту якості спонукає організації аналізувати вимоги споживачів, визначати основні й допоміжні процеси, що сприяють одержанню продукції, прийнятної для споживачів, а також підтримувати ці процеси в керованому стані, визначати критерії й методи, необхідні для забезпечення результативності, вживати заходи, необхідні для досягнення запланованих результатів і постійного поліпшення цих процесів.

Завдання моніторингу у виробничій сфері, звідки проблематика моніторингу якості прийшла в освіту, – твердий контроль над відповідністю продукції, що випускається, певним зразкам. Звідси походять вимоги технологізації й стандартизації процесів і їхніх результатів. Моніторинг якості, побудований на стандартах ISO, подається як система збору, обробки інформації для визначення близькості стану об'єкта моніторингу до запланованого результату. На основі отриманих даних проводиться коректування освітнього процесу з метою наближення до запланованого результату.

Підготовку конкурентоспроможного фахівця необхідно супроводжувати зміною умов педагогічної підготовки в цілому й умов експертизи, контролю й аналізу її результатів зокрема. Так, у кожному закладі вищої освіти необхідна модель конкурентоспроможної особистості випускника на рівні тестових характеристик, що враховують у вимогах і характеристиках випускників потреби регіонального ринку праці й специфіку закладу вищої освіти; зацікавленість роботодавців у процесі розроблення цілей підготовки. Педагогічний процес необхідно забезпечити системою ефективних діагностичних і оцінювальних методик. Має відбутися перехід від існуючої системи оцінювання рівня підготовки фахівця до орієнтації студентів на адекватне оцінювання своїх професійних навичок.

В. М. Петрушов

ЩО ТАКЕ УКРАЇНОЦЕНТРИЧНІСТЬ УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСТВА І ЯК ЇЇ ФОРМУВАТИ

Здавалося б, таке питання не повинно виникати вже за визначенням. Але, виявляється, воно дуже актуальне сьогодні. І ставлять його на порядок денний наші сучасні українські реалії. Розглядаючи по суті ці реальності, ми бачимо, що вони сформувалися поступово і багато в чому спираються на нашу складну історію. Маємо на увазі духовну сферу життя

українського народу. Саме тут формується і розвивається те, що ми називаємо нашою національною ідентичністю. У формуванні цієї ідентичності величезну роль відіграє система освіти і зокрема вищої освіти. Якщо подивитися на ту ситуацію, яка склалася на сьогодні в закладах вищої освіти України, то вона викликає розчарування і, як наслідок, песимізм відносно української національної ідеї в її державницькому аспекті. Не секрет, що тут процвітає формалізм і прихований, або навіть відкритий, саботаж. І справа тут полягає в першу чергу у ставленні величезної кількості викладачів до самої навчальної і виховної роботи зі студентами. Як можуть викладачі сприяти ствердженню україноцентричності у світогляді і повсякденному житті студентства, коли вони самі не те що не україноцентричні, а навіть попри все або байдужі до цього ствердження, або стоять на позиції неприйняття української національної ідеї? А яку ідею вони сповідують? Звісно, або космополітичну взагалі, або так звану інтернаціональну, яка виявляється нічим іншим як ідеєю російської зверхності і домінування в усьому російського. І справа не в тому, що вони не хочуть (інакше і не скажеш) проводити заняття державною мовою і в рамках проведення цих занять її всіляко використовувати. Адже студенти рівняються на викладача. У рамках проведення аудиторних занять, само собою, повинна домінувати державна мова і викладач керує цим процесом. На виході ми не будемо мати ніяких мовних проблем. У першу чергу це стосується молодих викладачів. З огляду на висловлені думки, достатньо чітко вимальовується організація самостійної роботи студентів у загальній системі вищої освіти. Мабуть, доцільно, даючи завдання студенту, толерантно підкреслювати початкову необхідність повною мірою використовувати матеріал україномовний, а головне, щоб студент формулював відповіді українською мовою. Так званий мовний анархізм тут зайвий. Оце буде реальна двомовність. Як було в російській імперії – говорить російською і вмить переходить на французьку. А в нас будь-яку застосовувати, але не українську, яку деякі кваліфікують як «телячу». Чому ми акцент робимо саме на мові? Та тому що державотворчою нацією є саме українська нація. Усі інші твердження розмивають це положення, і ми маємо те, що маємо. Для молодого покоління, яке народилося, виросло і навчалося в українських школах (у тому числі і в російських в Україні), ніякої мовної проблеми не існує. А роздувають її політики, іноді спираючись на недолугі заяви і рішення керівних осіб. Президенти, прем'єри, депутати рад різного рівня приходять і відходять, а народ український залишається бути українським і торувати свій шлях у темпоральному поступі загальносвітової спільноти. Скажуть: я українець за родовідом своїм, для мене рідна мова українська, але в житті – російська. Так, хай і буде, але все ж таки україноцентричність містить у собі як суттєвий аспект знання і вільне володіння державною мовою. Це відповідає таким поняттям, як гуманізм, демократизм і т. ін.